

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. А.П.Гайдара

Відділ у справах розвитку дитячих бібліотек і маркетингу

БІБЛІОТЕКА ОБЛИЧЧЯМ ДО СІМ'Ї

З ДОСВІДУ РОБОТИ ДИТЯЧИХ БІБЛІОТЕК ОБЛАСТІ

ЗА 2003 РІК

м. Кіровоград
2003 рік

Навряд чи потрібно говорити про те, якого значення набувають в наші дні проблеми сім'ї. У засобах масової інформації звучать тривожні застереження соціологів, медиків і педагогів про те, що благополучних сімей мало, готовність батьків до виховання дітей невелика, в сім'ях різних типів і рівнів діти дуже часто залишаються самотніми.

Звичайно, ні школи, ні позашкільні заклади не можуть замінити дитині спілкування з батьками, але зробити свій внесок у цей процес вони в змозі. Створити умови для організації родинного дозвілля, допомогти дізнатися дітям і батькам більше один про одного, познайомитися з кращою літературою, яку можна почитати разом намагаються і дитячі бібліотеки.

Бібліотеками для дітей області нагромаджено значний досвід роботи з сім'ями. Підтвердженням цьому стали виступи працівників відділів обслуговування районних, міських бібліотек для дітей, дитячих відділів при ЦРБ з рефератами на тему: "Бібліотека обличчям до сім'ї", які прозвучали на обласному семінарі-практикумі "Бібліотека. Дитина. Сім'я.", що проводився обласною бібліотекою для дітей ім. А.П.Гайдара у 2002 році. Учасники його мали змогу почути змістовні, цікаві розповіді бібліотекарів Бобринецької, Добровеличківської, Долинської, Маловисківської, Компаніївської, Новгородківської, Онufріївської, Світловодської РДБ, Олександрійської ЦМДБ ім. Ю.Гагаріна. Цей матеріал має на меті познайомити вас з досвідом роботи, викладеним у рефератах представників інших бібліотек для дітей області.

Відають перевагу індивідуальній роботі з кожним членом родини працівники філії Кіровоградської МЦБС. Поступово, починаючи з першого відвідування, бібліотекарі знайомляться з сім'єю отримуючи відповіді на питання: про що полюбляють читати діти та батьки, чи читають разом, чим цікавиться дитина тощо. Бібліотекарі часто виступають на батьківських зборах з оглядами нових книг та періодичних видань, бесідами про дитяче читання, запрошують батьків до бібліотеки. Більше про сім'ю, взаємовідносини в ній допомагає дізнатися проведення міні-анкетувань, тестувань. Знайомлячись із сім'єю, спостерігаючи за дитиною бібліотекарі все більше дізнаються про радощі і турботи сім'ї, а своєчасною порадою навіть допомагають "повернути" дитину батькам. Ось один із таких прикладів. Працівники МДБ-філії №19 Кіровоградської ЦБС знали хлопчика як активного читача і учасника багатьох масових заходів, а в 7 класі він майже перестав відвідувати бібліотеку. З розмови із мамою дізналися, що Альоша пропускає уроки, тікає з дому. Те, що Олексій цікавився літературою про тварин наштовхнуло на думку запропонувати мамі подарувати йому собаку. Так у хлопчика з'явився четвероногий друг – пекінес. Бібліотекарі зателефонували хлопчику, привітали і запросили до бібліотеки взяти книги про те, як доглядати за собакою. Тепер Олексій не тікає з дому, бо в нього є друг, який потребує постійної уваги, відновилися його відвідування бібліотеки.

Кіровоградська МЦБС підтримує тісні зв'язки з родинами, де виховуються діти-інваліди. Вони телефонують батькам про надходження нової літератури, видають їм додому необхідні книги з читального залу.

Попитом серед читачів МДБ-філії Кіровоградської МЦБС користуються "банки" даних: "Ваш малюк", "Інформаційний маклер" (містить дані про клуби і гуртки мікрорайону та міста); картотека "Куди піти вчитися?", в якій зібрана інформація про кожен учбовий заклад регіону та України. Необхідність отримання такої інформації підтверджена практикою. Так, бібліотекарі філії №19 допомогли читачеві подружитися з англійською мовою. Вони звернули увагу батьків на "банк" даних "Інформаційний маклер", де знаходяться відомості про курси англійської мови при дитячо-юнацькому клубі "Космос", розташованому поряд з їх домівкою.

Отримати більше інформації про бібліотеку, її фонди, банки даних, про організацію змістовного дозвілля дітей, батькам допомагають такі заходи, як Дні батьків, Дні дошкільника, Дні відкритих дверей тощо.

Так, на Дні дошкільника, який проводили бібліотекарі МДБ-філії №12 Кіровоградської ЦБС дорослі та їх діти взяли участь у презентації журналу “Древо познання” (універсальний довідник для всієї сім’ї), конкурсі “Бабуся і онучка”, вікторині “Де живуть казкові герої?”, познайомилися з новою літературою для дошкільнят.

Працівники філії №15 Кіровоградської МЦБС на літніх канікулах оголосили серед дітей-учнів 2-х класів конкурс на краще відвідування бібліотеки. Враховувалось не лише те, скільки разів дитина прийшла до бібліотеки, а й скільки прочитала книг, що зрозуміла з прочитаного. Батьки вболівали за своїх дітей, приходили разом з ними до бібліотеки, слухали їхні відповіді. Переможці були відзначені подарунками, але головне, що сьогодні всі учасники конкурсу залишаються активними читачами бібліотеки.

Давні традиції роботи з сім’ями склалися в Голованівській РДБ. Тут діє “Сімейний консультпункт”, де книги розташовані за розділами “Дорослий. Дитина. Книга.”, “Анкета для батьків: чи знаєте ви свою дитину?”. Одним із цікавих заходів, що проводилися бібліотекою, можна відзначити презентацію книги “Права дитини”, ведучими і головними героями якої були самі діти. Батькам і гостям бібліотеки було цікаво спостерігати, як діти володіють азами правознавства і можуть використовувати їх у вирішенні різних життєвих ситуацій. Завершився захід виступом начальника відділу у справах сім’ї та молоді райдержадміністрації, яка відповіла на питання батьків.

Заслугове на увагу і робота дитячого відділу Олександрійської ЦРБ. Бібліотечні працівники запрошують батьків на Дні організаторів дитячого читання; складають списки книг для різних вікових груп дітей “Найкращі книги вашій дитині”. У бібліотеці організовано “Куточок сімейного читання періодики”, діє клуб “Сімейне коло”, ядро якого складають активно читаючі сім’ї. Родини запрошуються до участі у різноманітних масових заходах: психологічному практикумі “Чи знаєте ви свою дитину?”, дискусії “Мама чи дитячий садок?”, конкурсі “Тепло сімейного вогнища”, святі “Бабуся поруч з дідусем” та інших.

Багатий досвід має Новоукраїнська РДБ. Для батьків у бібліотеці оформлюються книжкові виставки, викладки літератури “Роль сімейних традицій у вихованні дітей”, “Духовний світ підлітка”, “Азбука сімейного спілкування” тощо. Оформлено куточок сімейного читання. Серед цікавих заходів можна назвати “Сімейну регату”. “Екіпажі сімейних кораблів” взяли участь у відгадуванні загадок, що знайшли в пляшці “за бортом”. З успіхом пройшли “чоловічий конкурс”, конкурс улюбленої сімейної страви; а також конкурс мам “Та я свою дитину із заплющеними очима впізнаю”. Сім’ї-учасники заходу були відзначені дипломами у різних номінаціях. Традицією стало проведення сімейних конкурсів “Своїми руками”, “Тато, мама, я – читацька сім’я”, родинних свят “Рід, родина, рідня”, “Шануй батька й неньку”.

Про цікаве в роботі з родинами розповідають бібліотекарі і на сторінках місцевих газет: “Інтерес до читання треба виховувати” (Петрівська РДБ), “Слабкої ланки не було” (про конкурс сімей-ерудитів в Кіровоградській районній бібліотеці для дорослих і дітей); “Подяку серця – рідній мамі” (Маловисківська РДБ), “Від тебе все...”, “Радість спілкування” (Олександрійська ЦМДБ ім. Ю. Гагаріна); “ Не залишають поза увагою дітей-інвалідів” (Олександрійська ЦРБ).

Сподіваємося, що узагальнений досвід колег збагатить зміст роботи кожної бібліотеки з сім’ями, а цей напрямок діяльності і надалі буде розвиватися і поглиблюватися.

Матеріал підготувала Н.І.Расторгуєва

Комп’ютерний набір О. А.Котова

Відповідальна за випуск О.В. Ліней